

Landbruks- og matdepartementet  
Postboks 8007 Dep  
0030 OSLO

Vår dato: 04.06.2024  
Vår referanse: 24/55500 - 2  
Deres dato:  
Deres referanse:

UO Offl. § 15 1. ledd første punktum

### **Oppdragsforståelse - utredning av sentralt register for viktige jordbruksarealer av nasjonal interesse**

Landbruks- og matdepartementet har i tildelingsbrev for 2024 gitt Landbruksdirektoratet i oppdrag å starte arbeidet med å etablere et sentralt register for viktige jordbruksarealer av nasjonal interesse. Arbeidet skal starte opp i 2024, og foregå i dialog med departementet. Vi viser også til møte med departementet 15. mars 2024 om dette oppdraget.

Nedenfor redegjør vi kort for vår forståelse av oppdraget, herunder avgrensning og prosess. Direktoratet vil i løpet av 2024 utrede hvordan registeret bør se ut og hvordan det kan utarbeides. Viktige punkter i utredningen blir:

1. Kriterier for utvelgelse
2. Prosess for utvelgelse
3. Opprettelse, fremstilling og drift av registeret
4. Økonomiske og administrative konsekvenser av ulike alternativer

Vi tar utgangspunkt i nasjonal jordvernstrategi og rapporten «Sterkere vern av de viktigste jordbruksarealene». Her er behovene for et sterkere vern av jordbruksarealene beskrevet, og ulike virkemidler er vurdert. Sentralt register er ett av virkemidlene som vurderes som hensiktsmessig og som regjeringen ønsker å gå videre med.

#### **Avgrensninger**

Vi ber om tilbakemelding på følgende avgrensninger:

- Gjennom nasjonal jordvernstrategi er det besluttet at det skal etableres et register. I utredningen vurderer vi dermed ikke alternative virkemidler. Vi vil likevel (kortfattet) belyse mulige konsekvenser etableringen kan få for jordbruksarealene, både arealene innenfor og utenfor registeret.
- I rapporten sterkere vern er et register i seg selv regnet som et mindre inngripende virkemiddel. Registeret kan koples med virkemidler som er mer eller mindre

inngripende overfor kommuner og grunneiere. Vi tar ikke for oss eventuelle konsekvenser av mulige koplinger mot andre virkemidler.

Jf. utredningsinstruksen vil vi belyse og vurdere alternative måter å etablere et register på. Vi ser foreløpig for oss to hovedvarianter for etablering av register: en ovenfra-og-ned-variant der vi tar utgangspunkt i aktuelle kartgrunnlag (som for eksempel kart relevant for å vurdere produksjonspotensial) og en nedenfra-og-opp-variant, der utgangspunktet er prosess i kommunene med innmelding av områder. Vi vil også vurdere ev. kombinasjonsløsning(er), og komme med anbefaling om valg av løsning.

### **Prosess i forbindelse med utredningen**

Som en del av arbeidet gjør vi oss godt kjent med Riksantikvarens arbeid med KULA. For å levere en utredning av god kvalitet vurderer vi det som hensiktsmessig med et nært samarbeid med NIBIO, blant annet fordi de har utarbeidet og drifter mange aktuelle kartlag.

Vi er til orientering i ferd med å etablere en referansegruppe bestående av representanter fra næringen, et utvalg statsforvaltere, Jordvern Norge og KS, i tillegg til NIBIO.

Med hilsen  
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting  
seksjonssjef

Jostein Tostrup  
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep

0030 OSLO